

Supported by:

Виконавець:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

Квоти на викиди CO₂ для захисту клімату

Уряд України запроваджує систему торгівлі квотами на викиди парникових газів, аби обмежити величезний обсяг викидів парникових газів від промислових підприємств

Виклик: великий обсяг викидів CO₂ від підприємств важкої промисловості

Антропогенні зміни клімату вже зараз справляють відчутний вплив на увесь світ та ставлять великі виклики перед державами. Системи торгівлі квотами на викиди парникових газів повинні допомогти запобігти кліматичній катастрофі, загроза якої є цілком реальною. Для цього застосовується наступний принцип: уряди встановлюють верхню межу викидів парникових газів на рівні держави та видають підприємствам квоти на викиди. Ці квоти дозволяють здійснювати певний обсяг викидів. Підприємства можуть використати ці квоти самостійно або продати їх іншим зацікавленим сторонам. Загальна кількість квот – так званий «Сар» англійською мовою – постійно зменшується, аби поступово знижувати обсяг викидів в атмосферу. Економіка України традиційно сильно залежить від важкої промисловості. У співвідношенні з ВВП викиди двоокису вуглецю в Україні втричі перевищують середні обсяги викидів у країнах ЄС. Обсяги викидів в Україні удвічі перевищують навіть середній світовий показник. Не в останню чергу, саме цей факт спонукав Україну зобов'язатися змінити свою кліматичну політику. В Угоді про асоціацію між Україною та ЄС також передбачено створення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів, яка є однією з передумов для вступу України до ЄС.

Назва проєкту:	Підтримка впровадження схеми торгівлі квотами на викиди парникових газів (СТВ) в Україні
Замовник:	Федеральне міністерство економіки і захисту клімату Німеччини (BMWK)
Виконавець:	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Бенефіціар:	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
Місце реалізації:	Україна
Загальна тривалість:	2017–2026 рр.
Контактна особа:	Павло Масюков, pavlo.masiukov@giz.de

За реалізацію торгівлі квотами відповідає Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. Це надзвичайно складне завдання, але в той же час воно дає нові можливості для отримання нових знань та міжнародного обміну досвідом.

Наш підхід до вирішення проблеми: запровадження системи торгівлі квотами на викиди парникових газів

За дорученням Федерального міністерства економіки і захисту клімату Німеччини (BMWK) компанія GIZ підтримує Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України у створенні національної системи торгівлі квотами. Наш проєкт надає Міністерству консультативну підтримку з оновлення законодавства та створення системи управління даними. У такий спосіб ми створюємо фундамент для надійної бази даних, яка забезпечує точний облік та регулювання викидів.

Зокрема ми допомагаємо фахівцям Міністерства створювати необхідне законодавство та розробляти відповідні підзаконні акти. Наприклад, ми надаємо підтримку з внесення змін до Закону про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів, який повинен бути переглянутий у зв'язку з наслідками російської агресії.

Обмеження обсягу викидів парникових газів допомагають запобігати змінам клімату.

Окрім цього, наші експерти консультують Міністерство у питаннях, які стосуються встановлення верхньої межі викидів («Сар») та механізму вуглецевого коригування («Carbon Border Adjustment Mechanism (СВАМ)»), а також питань, пов'язаних з їх впливом на економіку України. Ми також підтримуємо розбудову інституційної спроможності державного органу, який повинен реалізувати систему торгівлі квотами, та організуємо навчання для його працівників та інших представників державного сектору.

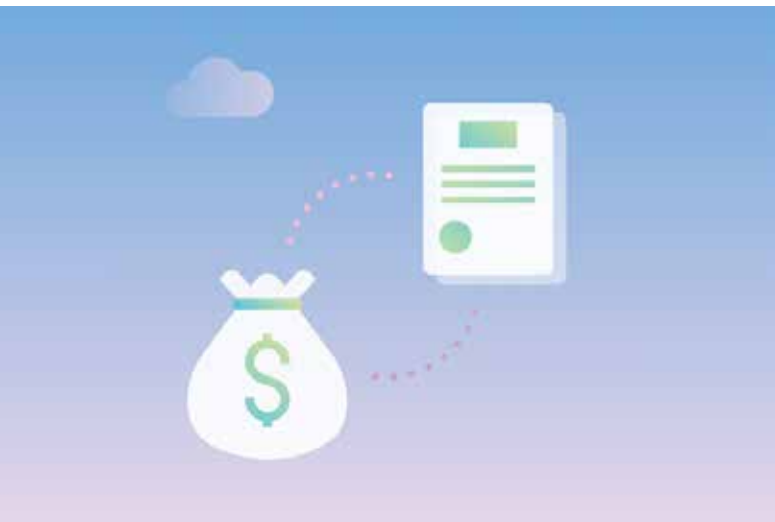
Для забезпечення максимальної підтримки системи торгівлі квотами з боку суспільства ми залуцаємо до цього процесу усіх важливих представників влади, науки, бізнесу та громадянського суспільства. Наразі ми розробляємо стратегію з чіткими кроками та графіком запровадження системи.

Для кожної тони викидів необхідно мати квоту.

Наші результати: успішно розпочато торгівлю квотами на викиди

- У 2021 році набрав чинності Закон про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів. Для підтримки його запровадження ми провели тренінги для працівників Міністерства та Національного центру обліку викидів парникових газів. Головною темою тренінгів була реалізація системи моніторингу, звітності та верифікації, зокрема – реєстрація установок та виконання планів моніторингу. Ми також організували тренінги для операторів установок.
- У 2021 році було успішно запроваджено систему моніторингу, звітності та верифікації, яка готова охопити усі підзвітні установки промислових об'єктів в Україні.
- Аби уповноважений державний орган міг професійно оцінювати, обробляти та зберігати дані про викиди парникових газів, ми створили базу даних, якою також можуть користуватися оператори установок: база даних є доступною онлайн і пропонує реєстрацію установок, а також подання планів моніторингу та щорічної звітності про викиди.
- У 2021 році Міністерство за нашої підтримки розпочало проведення ряду публічних заходів для залучення зацікавлених сторін до обговорення процесу запровадження системи торгівлі квотами на викиди парникових газів в Україні. Заключний захід відбувся у 2023 році у форматі онлайн за участі представників зацікавлених сторін високого рівня. Окрім цього, у 2024 році ми організували навчальні візити працівників Міністерства до Німеччини та Туреччини.

Система торгівлі квотами на викиди допомагає визначити їх ціну.

«Важливий крок до екологічної трансформації країни»

Світлана Гринчук, Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України:

«Запровадження СТВ відкриває нові перспективи для України в адаптації до зміни клімату та інтеграції до європейського “зеленого” економічного простору.»

СТВ – це інструмент, що дозволяє не лише скорочувати викиди, а й залучати інвестиції у кліматично дружні технології, модернізувати виробництво та зберігати конкурентоздатність українських підприємств на міжнародних ринках. Наступним кроком стане формування ефективного ринку торгівлі квотами, який дозволить підприємствам інвестувати у зелений розвиток, а також готуватися до впровадження СВАМ. СТВ – це не лише економічно доцільний інструмент, а й важливий крок до екологічної трансформації країни.»

Видавець:
Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Офіси компанії: Бонн та Ешборн

GIZ Україна
Підтримка впровадження схеми торгівлі квотами на викиди парникових газів (СТВ) в Україні
вул. Антоновича 16 б
01004 Київ, Україна
www.giz.de/ukraine-ua

Місце та рік публікації: Київ, 12/2024

Дизайн: Дмитро Нікулін

Фото: стор. 1: © GIZ/E-design Lab; стор. 2: © Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України

Текст: Йорн Леонхардт

GIZ несе відповідальність за зміст цієї публікації.

За дорученням
Федерального міністерства економіки і захисту клімату Німеччини (BMWK)